

Παραδοσιακή
Αρχιτεκτονική και
Σύγχρονοι
Προβληματισμοί

ΑΡΗ 311

Εαρινό Εξάμηνο 2016

Πάνω Λεύκαρα

Θεματική: Τυπολογία

Μαραγκού Χριστίνα

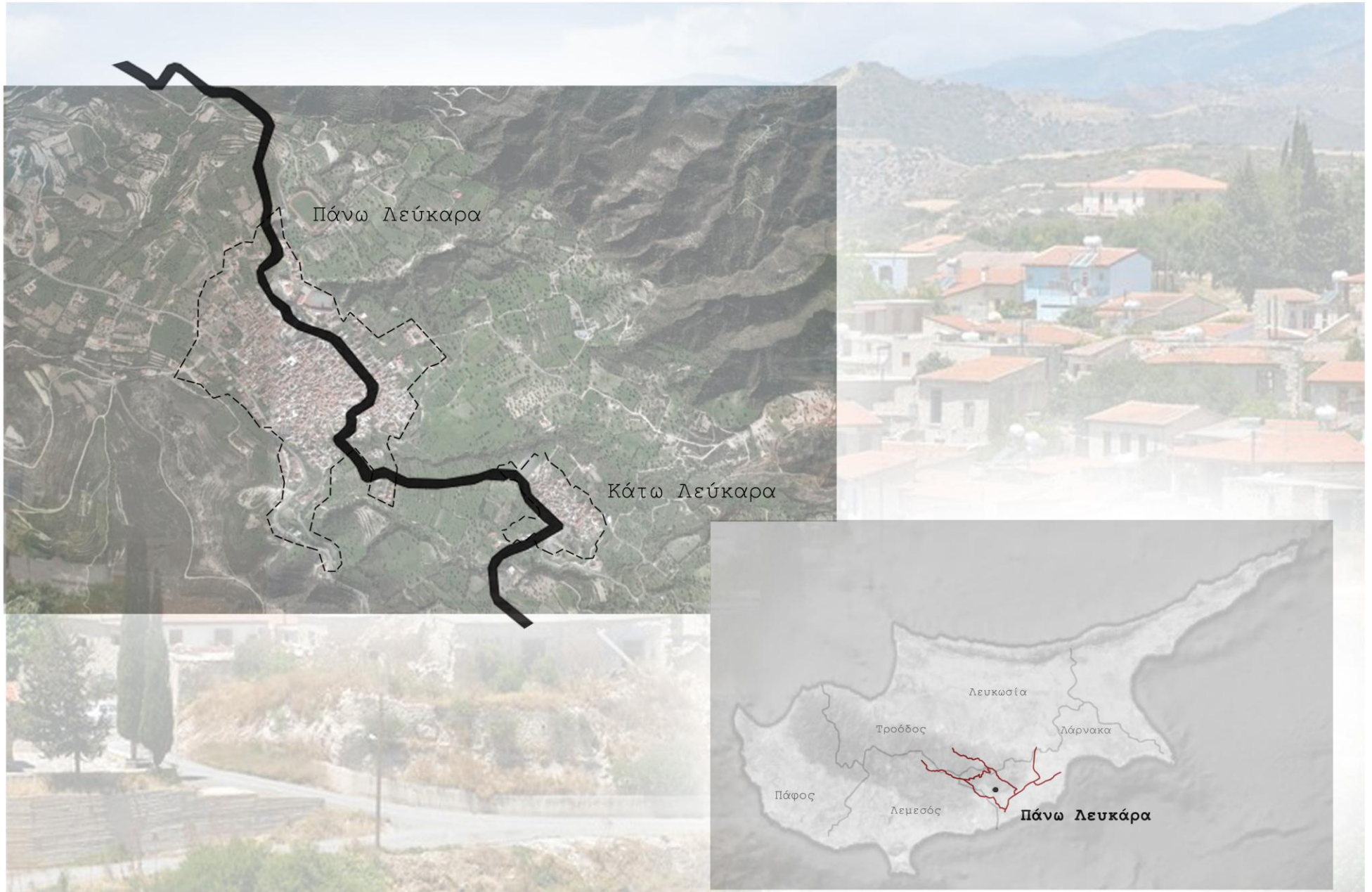
Προδρόμου Μαρία

Χριστοδούλου Ελευθερία

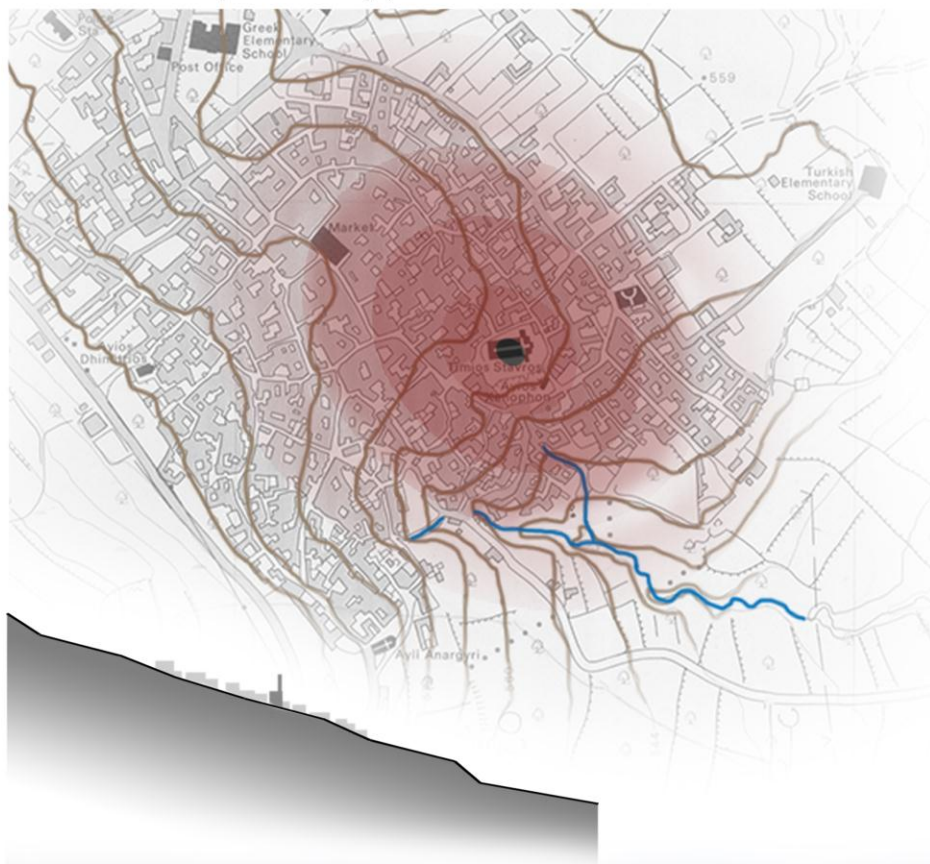
Περιεχόμενα

Διοικητικά Όρια Λευκάρων	2
Οικιστική Ανάπτυξη	3
Κλίμακες στα Δίκτυα	4
Τυπολογία Αδιεξόδου	5
Τυπολογία Εισόδου	6
Τυπολογία Κατοικιών	7
Μονόροφοι και Διώροφοι Οικισμοί.....	11
Διώροφα σε Σχέση με τον Δρόμο	12
Τυπολογία Εσωτερικών Δωματίων	13
Αίθριοι και Ημιυπαίθριοι Χώροι	15
Τυπολογίες Αιθρίων	16
Οργάνωση Δωματίων Γύρω από τα Αιθρία.....	17
Επέμβαση σε υφιστάμενη κατοικία	22

Η ανάπτυξη του χωριού συμβαίνει γύρω από τον πυρήνα, ο οποίος ορίζεται από τις εκκλησίες του Τιμίου Σταυρού, του Αγίου Μάμα και του Αγίου Ανδρονίκου.

Στα τέλη του 19 αι. χρονολογούνται τα κτίρια σ' αυτόν τον παλαιότερο πυρήνα.

Η επέκταση της ανάπτυξης έχει κατεύθυνση προς τη βορειοδυτική πλευρά του λόφου, η οποία είναι και η πιο ψηλή πλευρά.

Ετσι η ανάπτυξη του χωριού επιτυγχάνεται απο πιο χαμηλό σημείο του λόφου σε ψηλότερο.

Τα παλαιότερα χρόνια οι δύο πηγες του χωριού αποτελούσαν σημαντικό στοιχειο στη ζωη των ανθρώπων, αφού βρισκόταν στο κατώτερο σημείο του λόφου με αποτέλεσμα να μαζεύετσει εκεί ολο το νερό λόγω των υψομετρικών διαφορων του λόφου.

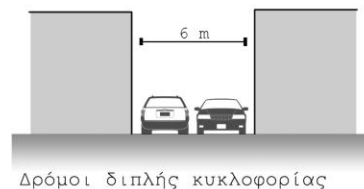
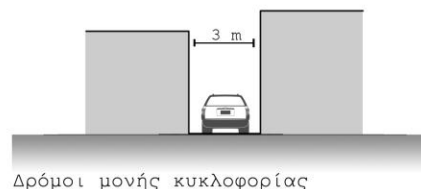
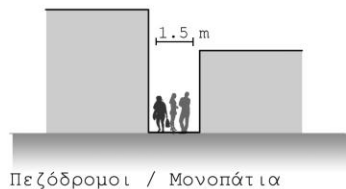
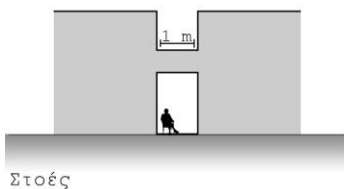

Η διακίνηση στα Πάνω Λεύκαρα γίνεται διαμέσου των δρόμων, οι οποίοι όμως διαφέρουν μεταξύ τους.

Τα μονοπάτια, οι πεζόδρομοι, οι στοές, οι δρόμοι μονής κυκλοφορίας, οι δρόμοι διπλής κυκλοφορίας για αυτοκίνητα και οι πλατείες αποτελούν ένα μέρος του αδόμητου στοιχείου και τα δίκτυα του χωριού.

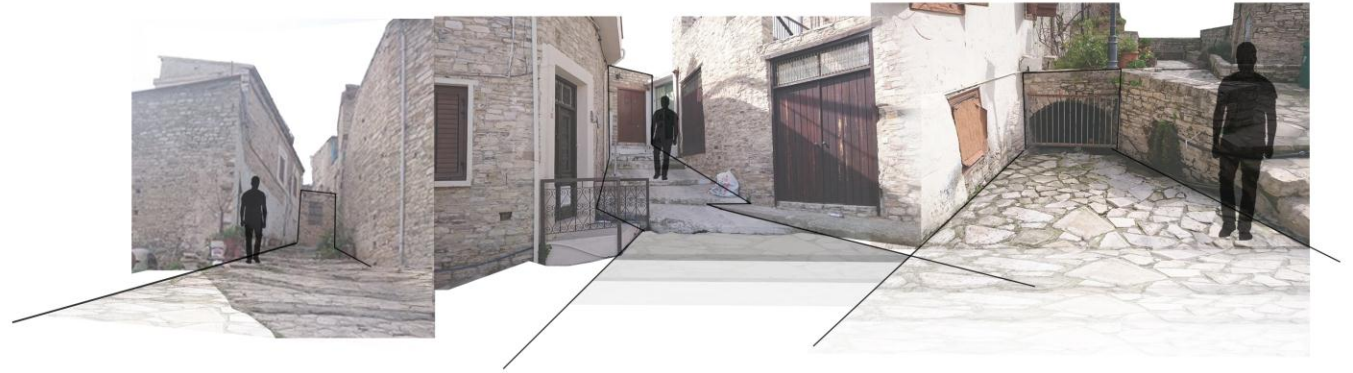

Τα δίκτυα αυτά διαφέρουν στο πλάτος τους και με βάση αυτό ορίζεται η διακίνηση που επιτρέπεται να εξελιχθεί μέσα σε αυτά.

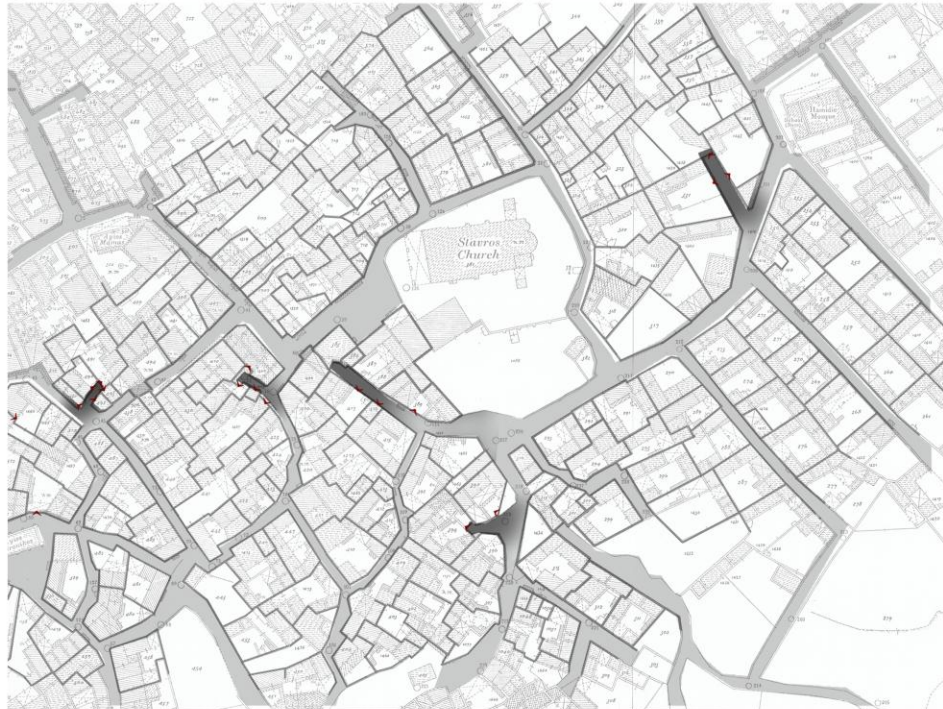
Οι κατηγορίες των δικτύων (μονοπάτια, πεζόδρομοι, στοές και δρόμοι) βρίσκονται διασπασμένες στο χωριό και τις συναντάμε σε πολλαπλά σημεία

Συνολικός αριθμός αδιεξόδων: 8

Τύπος αδιεξόδων 1
Μακρόστενο αδιέξοδο
Αριθμός 5/8

Τύπος αδιεξόδων 2
Διακλαδωμένο αδιέξοδο
Αριθμός: 3/8

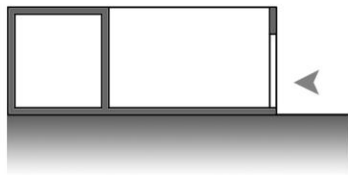
Προβάσεις σε σχέση με τις τυπολογίες

Τύπος 1

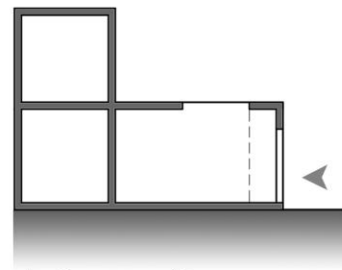
Τύπος 2

Τύπος 3

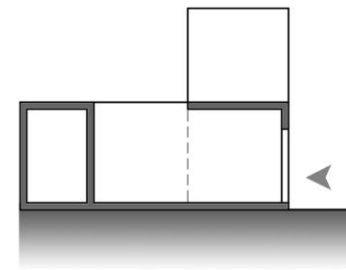
Τύπος 4

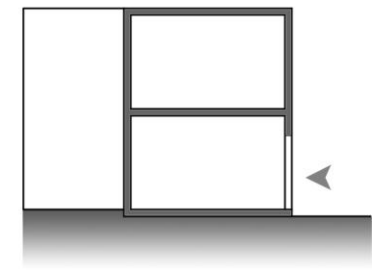
Είσοδος σε αίθριο
Μονώροφη κατοικία

Είσοδος σε ημιαίθριο
Διώροφη κατοικία

Είσοδος σε διώροφο ημιαίθριο
Διώροφη κατοικία

Είσοδος σε δωμάτιο
Διώροφη κατοικία

▲ Προβάσεις

Η γένεση ορισμένων τύπων κατοικίας έχει ως βάση τις κοινωνικές, οικονομικές, κλιματολογικές και γεωγραφικές συνθήκες των Λευκάρων.

Η διαμόρφωση των τύπων γίνεται με βάση τη χωροθέτηση και τη σύνθεση των στοιχείων της κατοικίας και κυρίως με βάση τη πρόσβαση.

Τυπος 1 - Πρόσβαση μέσω αιθρίου

Τυπος 2 - Πρόσβαση μέσω ηλιακού

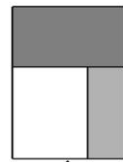
Τυπος 3 - Πρόσβαση κατευθείαν από την κατοικία

Α'

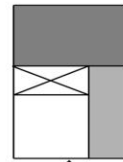
Η κύρια πρόσβαση γίνεται από το αίθριο και οι χώροι διατάσσονται περιμετρικά αυτού και χαρακτηρίζεται από μονώροφο ύψος .

Β'

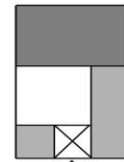
Η κύρια πρόσβαση γίνεται από το αίθριο και οι χώροι διατάσσονται περιμετρικά αυτού και χαρακτηρίζεται από διώροφο ύψος.

Γ'

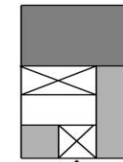
Η κύρια πρόσβαση γίνεται από το αίθριο και οι χώροι διατάσσονται περιμετρικά αυτού και χαρακτηρίζεται από διώροφο ύψος και την ύπαρξη ηλιακού στο εσωτερικό.

Α'

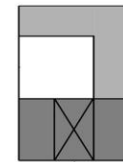
Η κύρια πρόσβαση γίνεται από τον ηλιακό και οι χώροι διατάσσονται περιμετρικά του αίθριου και χαρακτηρίζεται από διώροφο ύψος.

Β'

Η κύρια πρόσβαση γίνεται από τον ηλιακό και οι χώροι διατάσσονται περιμετρικά του αίθριου και χαρακτηρίζεται από διώροφο ύψος και την ύπαρξη ηλιακού στο εσωτερικό.

Γ'

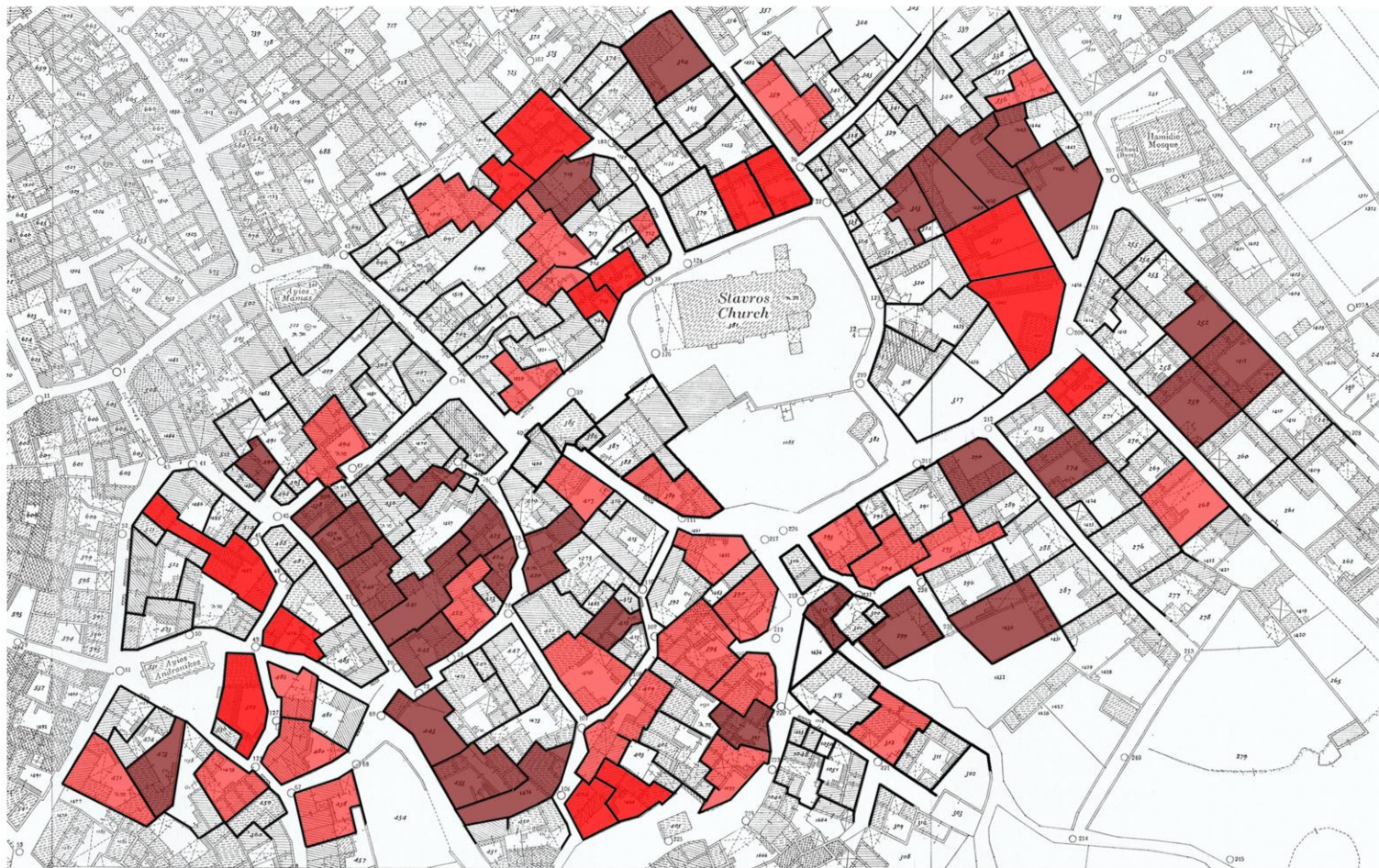

Η κύρια πρόσβαση γίνεται από τον ηλιακό και δωματίο στο πάνω δάπεδο και χαρακτηρίζεται από διώροφο ύψος.

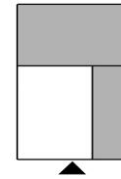

Η κύρια πρόσβαση γίνεται από ένα δωμάτιο και ακολουθούν οι υπόλοιποι χώροι.

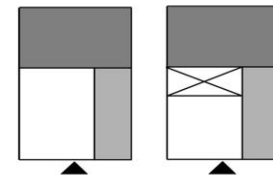

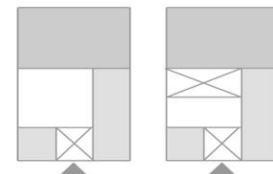
Τύπος 1-Α'

Τύπος 1-Β' Τύπος 1-Γ'

Τύπος 2-Α' Τύπος 2-Β'

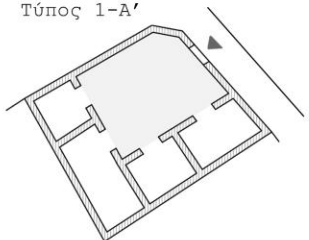
Τύπος 2-Γ'

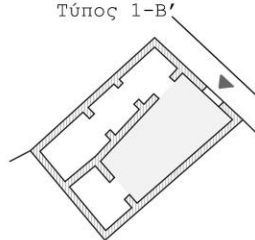
Τύπος 3

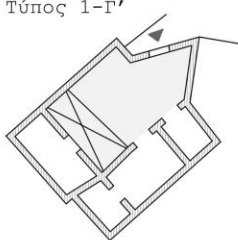
Τύπος 1-Α'

Τύπος 1-Β'

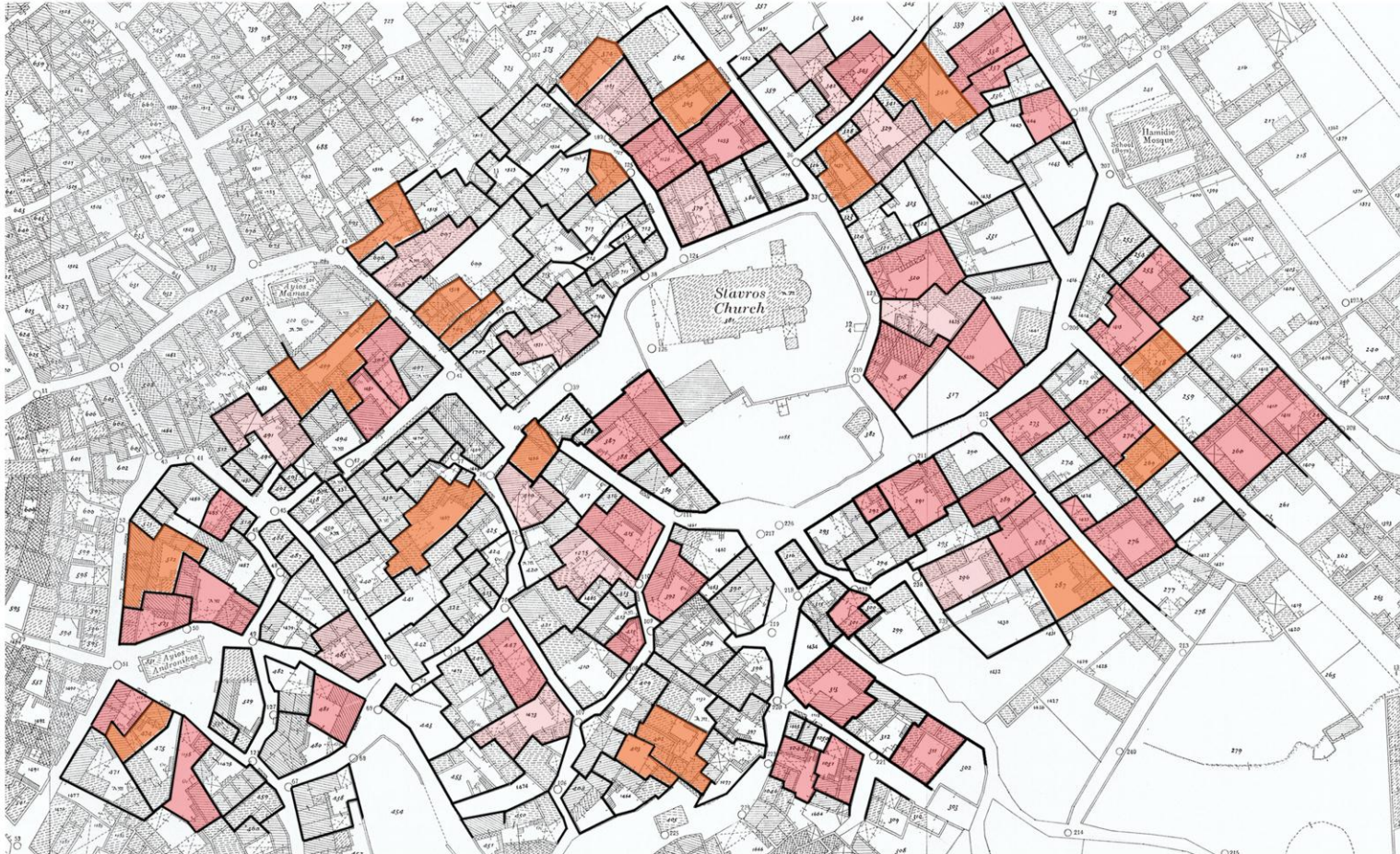

Τύπος 1-Γ'

- Τύπος-1Α: 32/194
- Τύπος-1Β: 14/194 κατοικίες
- Τύπος-1Γ: 28/194 κατοικίες

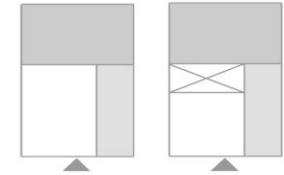

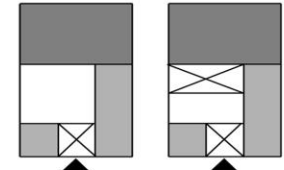
Τυπος 1-A'

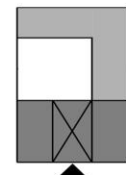
Τυπος 1-B' Τυπος 1-Γ'

Τυπος 2-A' Τυπος 2-B'

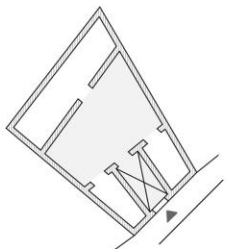
Τυπος 2-Γ'

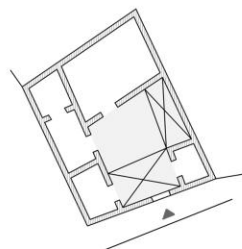
Τυπος 3

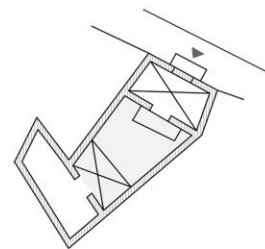
Τύπος 2-A'

Τύπος 2-B'

Τύπος 2-Γ'

Τύπος-2Α: 40/194 κατοικίες

Τύπος-2Β: 13/194 κατοικίες

Τύπος-2Γ: 18/194

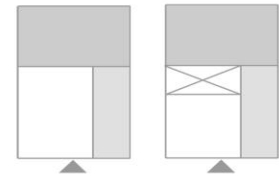

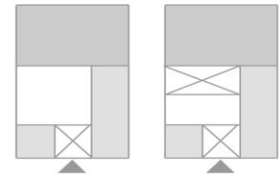
Τυπος 1-Α'

Τυπος 1-Β' Τυπος 1-Γ'

Τυπος 2-Α' Τυπος 2-Β'

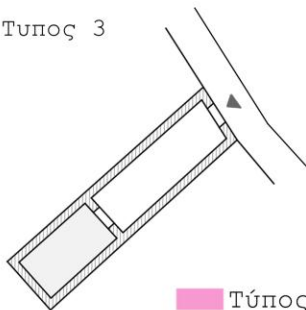
Τυπος 2-Γ'

Τυπος 3

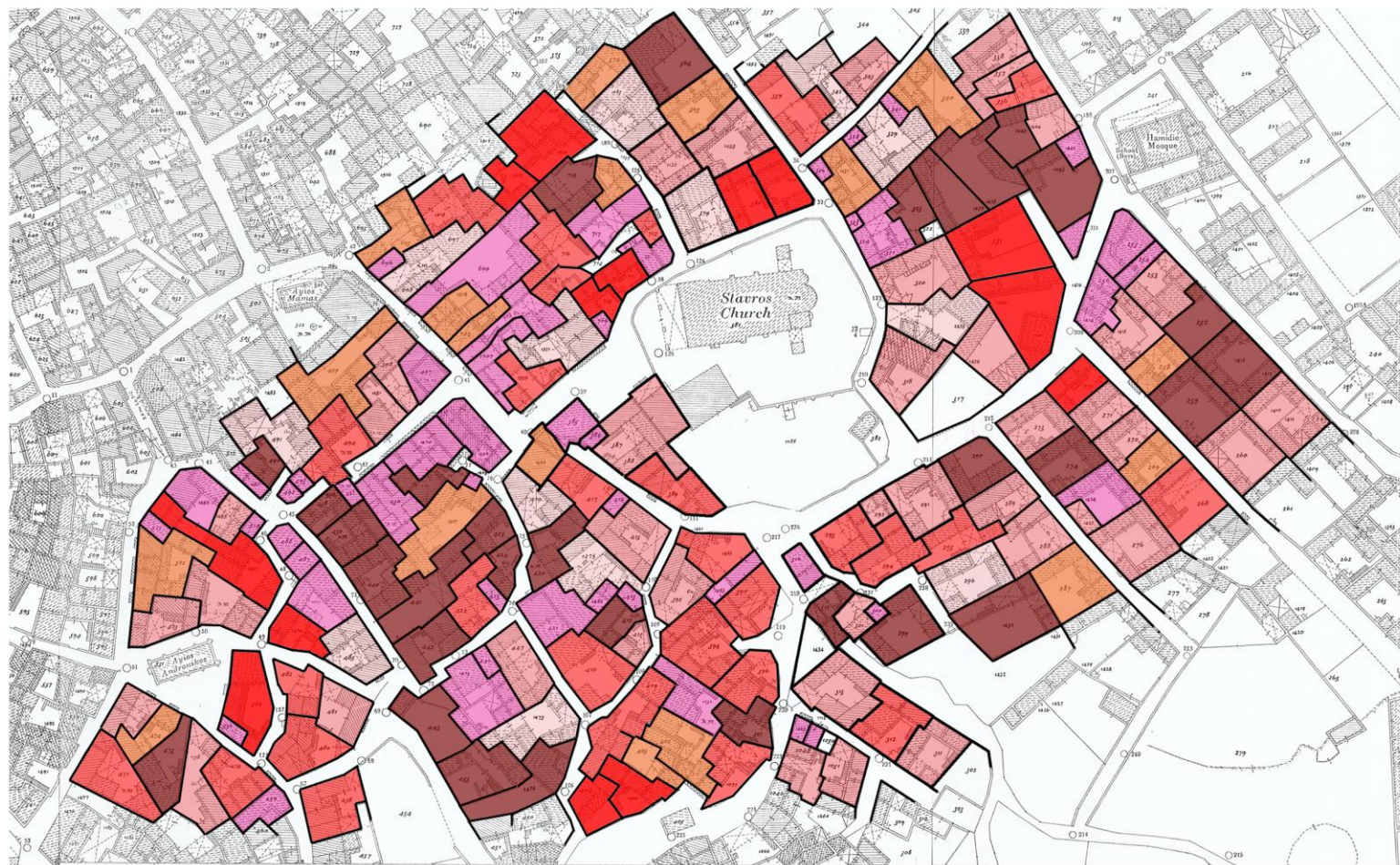

Τυπος 3

■ Τύπος-3: 49/194 κατοικίες

Παρατηρήσεις τυπολογιών

Τύπος 1Α:
Συχνή χρήση αυτή της
τυπολογίας, το συναντούμε
συνήθως σε μεγάλα μεγέθη
κατοικίας και πιο
ορθοκανονικά σχήματα.

Τύπος 1Β:
Μικρός αριθμός χρήσης αυτής
της τυπολογίας.

Τύπος 1Γ:
Συχνή χρήση αυτή της
τυπολογίας.

**ΤΥΠΟΣ 1 - ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΜΕΣΩ
ΑΥΛΗΣ:** είναι η συνηθέστερη
τυπολογία

Τύπος 2Α:
Μια από τις συνηθέστερες
τυπολογίες.

Τύπος 2Β:
Τυπολογία με το μικρότερο
αριθμό χρήσης.

Τύπος 2Γ:
Μικρός αριθμός χρήσης αυτής
της τυπολογίας.

**ΤΥΠΟΣ 2 - ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΜΕΣΩ
ΗΛΙΑΚΟΥ:** είναι η δεύτερη
συνηθέστερη τυπολογία, με
ελάχιστη διαφορά από την
πρώτη

**ΤΥΠΟΣ 3 - ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΤΕΥΘΕΙΑΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗ:** είναι η
πιο ασυνήθιστη τυπολογία, αλλά
παρατηρείται πολύ συχνά το
μικρό μέγεθος αυτών των
κατοικιών.

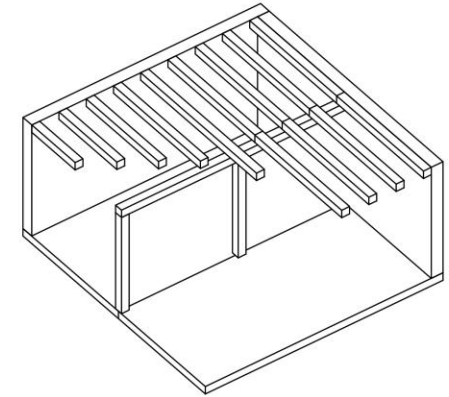
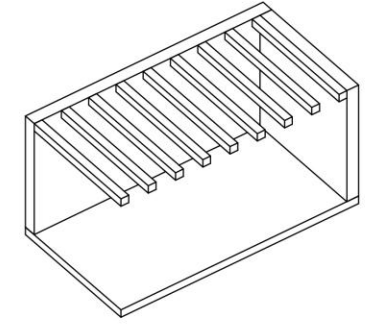
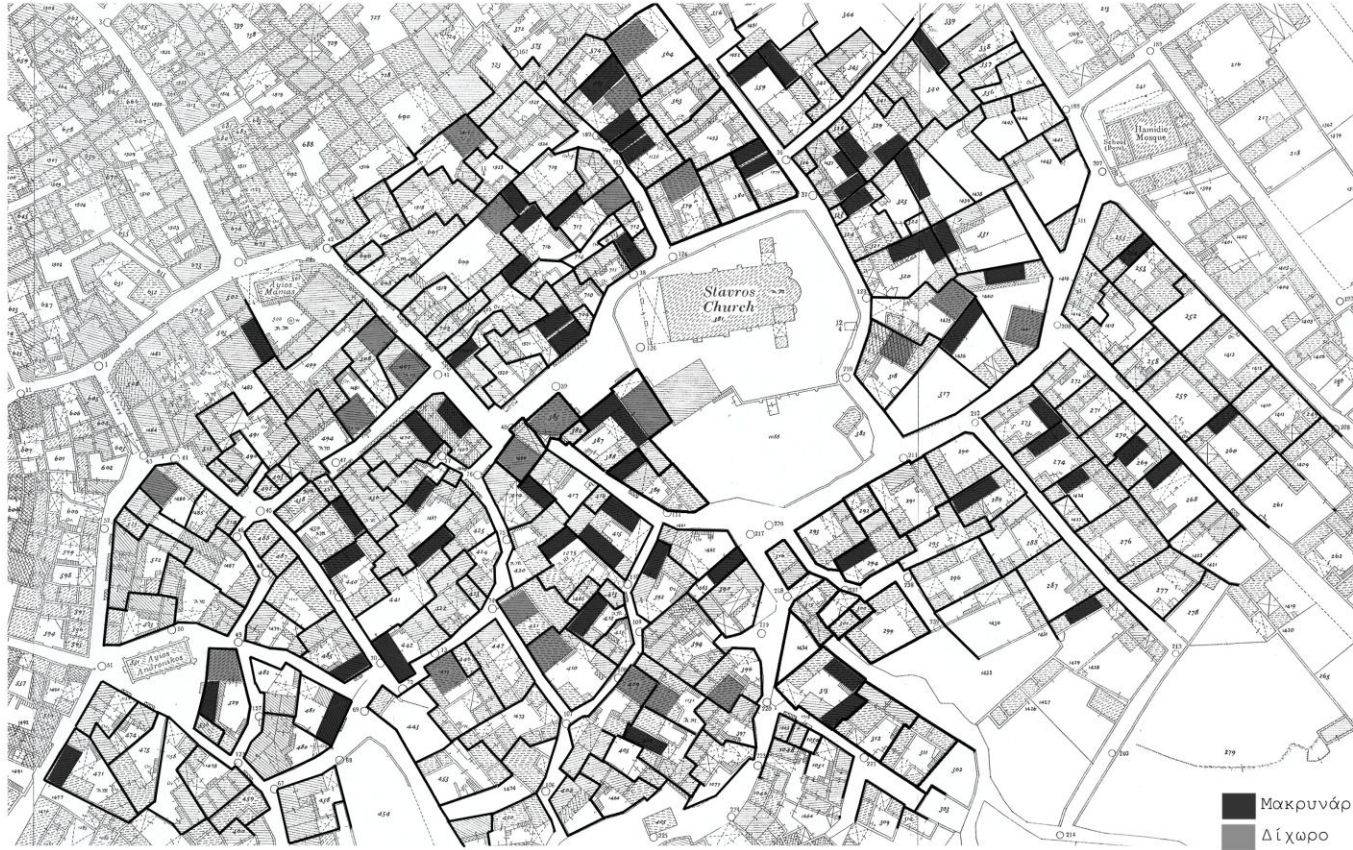
■	Τύπος-1Α:	32/194 κατοικίες
■	Τύπος-1Β:	14/194 κατοικίες
■	Τύπος-1Γ:	28/194 κατοικίες
■	Τύπος-2Α:	40/194 κατοικίες
■	Τύπος-2Β:	13/194 κατοικίες
■	Τύπος-2Γ:	18/194 κατοικίες
■	Τύπος-3 :	49/194 κατοικίες

Τύπος 1 - Πρόσβαση μέσω αυλής
74/194 κατοικίες

Τύπος 2 - Πρόσβαση μέσω ηλιακού
71/194 κατοικίες

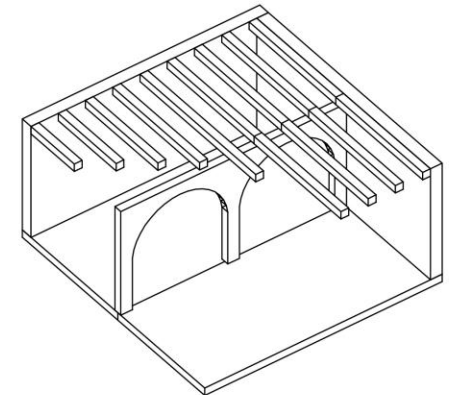
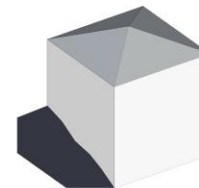
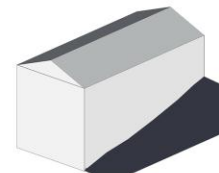
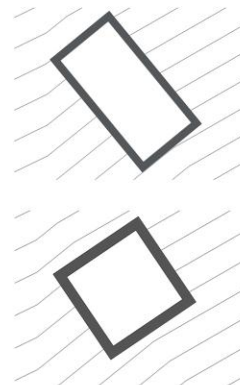
Τύπος 3 - Πρόσβαση από οικοδομή
49/194 κατοικίες

Ο βασικότερος τύπος δωματίων είναι το μακρινάρι. Ένας ορθογώνιος χώρος όπου έχει περίπου 3 μέτρα πλάτος για κατασκευαστικούς λόγους, καθώς τα διαθέσιμα ξύλα (βολίτσια), είχαν αυτό το μέγεθος.

Για να δημιουργήσουν χώρους μεγαλύτερου πλάτους, έβαζαν ένα κύριο ξύλο ως κύρια δοκό και κατά μήκος του τοποθετούνταν υποσιτλώματα. Με αυτή την τεχνική δημιουργήθηκε το δίχωρο-παλάτι. Μέσα από το πέρασμα του χρόνου στη θέση της κύριας δοκού κατασκευαζόταν η καμάρα.

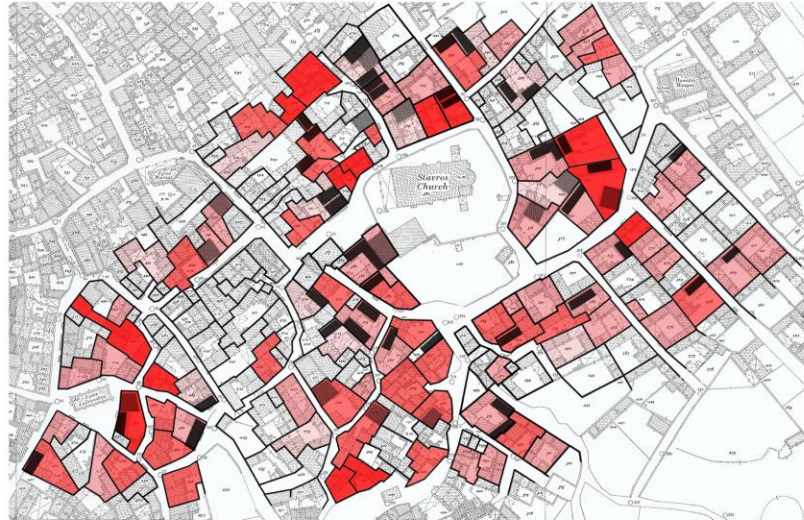

Τύπος 1

Στον τύπο 1, ο οποίος έχει 32 κατοικίες, οι 7 διαθέτουν μακρυνάρι (δωμάτιο 3μ. επί 6μ.), μόνο 1 έχει δίχωρο (δωμάτιο από 4,5μ. μέχρι 6μ. επί 4,5μ. μέχρι 6μ.), ενώ οι υπόλοιπες 24 δεν έχουν συγκεκριμένες διαστάσεις.

Τύπος 2

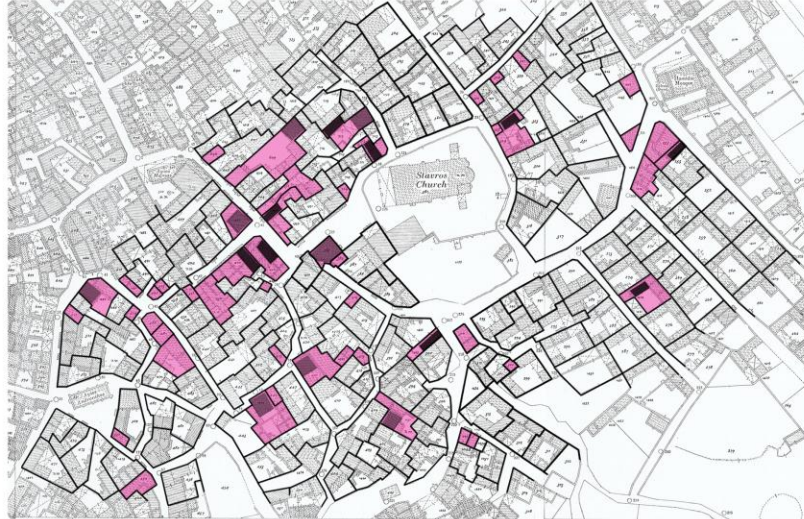
Στον τύπο 2, ο οποίος έχει 95 κατοικίες, οι 38 διαθέτουν μακρυνάρι (δωμάτιο 3μ. επί 6 μ.), 13 έχουν δίχωρο (δωμάτιο από 4,5μ. μέχρι 6μ. επί 4,5μ. μέχρι 6μ.), ενώ οι υπόλοιπες 44 δεν έχουν συγκεκριμένες διαστάσεις.

Τύπος 3

Στον τύπο 3, ο οποίος έχει 18 κατοικίες, οι 5 διαθέτουν μακρυνάρι (δωμάτιο 3μ. επί 6μ.), μόνο 1 έχει δίχωρο (δωμάτιο από 4,5μ. μέχρι 6μ. επί 4,5μ. μέχρι 6μ.), ενώ οι υπόλοιπες 12 δεν έχουν συγκεκριμένες διαστάσεις.

Τύπος 4

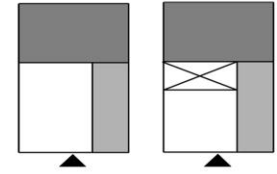

Στον τύπο 4, ο οποίος έχει 49 κατοικίες, οι 9 διαθέτουν μακρυνάρι (δωμάτιο 3μ. επί 6μ.), 8 έχουν δίχωρο (δωμάτιο από 4,5μ. μέχρι 6μ. επί 4,5μ. μέχρι 6μ.), ενώ οι υπόλοιπες 32 δεν έχουν συγκεκριμένες διαστάσεις.

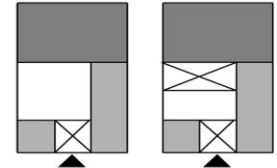
Τύπος 1-Α'

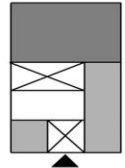
Τύπος 1-Β' Τύπος 1-Γ'

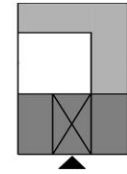
Τύπος 2-Α'

Τύπος 2-Β'

Τύπος 2-Γ'

Τύπος 3

■ Μακρυνάρι
■ Δίχωρο

Αναπτύγματα όψεων

Μονόροφα κτίρια - Σχ.1

Διώροφα κτίρια -Σχ.2

Μονόροφα και διώροφα κτίρια -Σχ.3

Τα Λεύκαρα είναι ένα χωριό με ποικιλία στις όψεις, αφού υπάρχουν σημεία στο χωριό με πολλές συνεχόμενες μονόροφες κατοικίες(Σχ.1), σημεία με πολλές συνεχόμενες διώροφες κατοικίες(Σχ.2), ενώ συναντάμε και σημεία όπου οι μονόροφες και οι διώροφες κατοικίες εναλλάσσονται (Σχ.3).

Διώροφα σε σχέση με τον δρόμο

Οι διώροφοι οικισμοί που εφάπτονται στον δρόμο, υπερισχύουν αυτών που δεν εφάπτονται στον δρόμο.

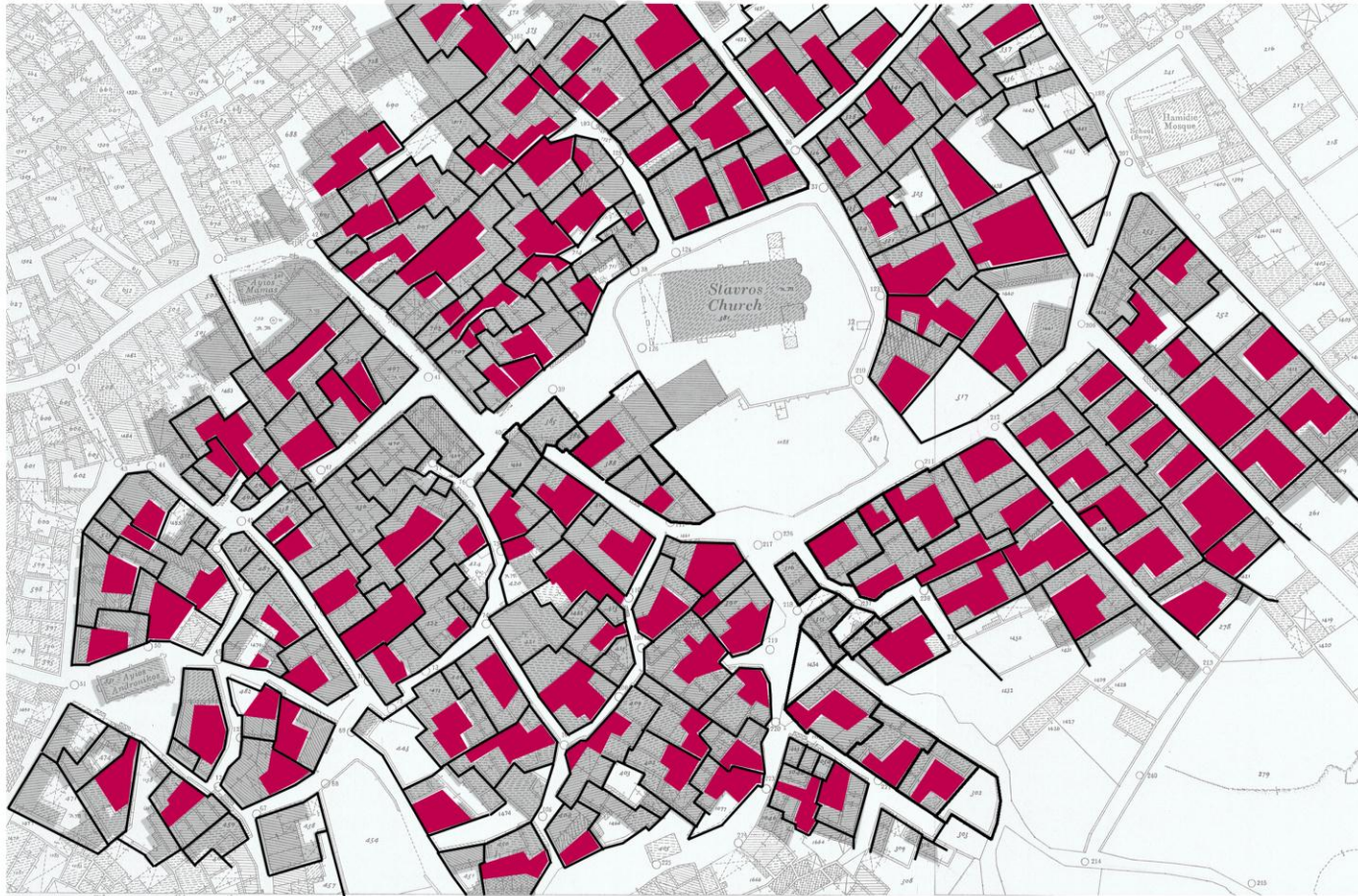
Διώροφα δωμάτια που δεν εφάπτονται στον δρόμο

Διώροφα που εφάπτονται στον δρόμο

Τυπολογίες Αιθρίων

Τύπος 1

Αίθρια ορθογώνιας

κάτοψης

59/134 αίθρια

Τύπος 2

Αίθρια με σχήμα 'Γ'

50/134 αίθρια

Τύπος 3

Αίθρια ελεύθερης

κάτοψης

13/134 αίθρια

Τύπος 4

Αίθρια με σχήμα 'Τ'

12/134 αίθρια

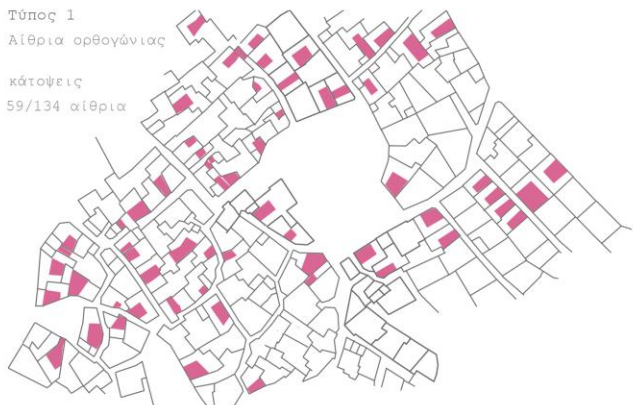

Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική

Οργάνωση δωματίων γύρω από τα αίθρια

Τύπος 1
Αίθρια ορθογώνιας
κάτοψης
59/134 αίθρια

Η οργάνωση των κατοικιών γύρω από τα αίθρια ορθογώνιας κάτοψης, εμφανίζεται σε τρεις κατηγορίες: Τα δωμάτια που οργανώνονται σε σχήμα 'Γ', τα δωμάτια που οργανώνονται σε σχήμα 'Π' και αυτά που τα δωμάτια είναι αντικριστά τοποθετημένα έχοντας το αίθριο στη μέση τους.

Τύπος Β
Σχήμα 'Π'

Τύπος Α
Σχήμα 'Γ'

Τύπος Γ
Τετράπλευρο σχήμα

Αίθριο
Δωμάτια κατοικίας

Οργάνωση δωματίων γύρω από τα αίθρια

Τύπος 2

Αίθρια με σχήμα 'Γ'

50/134 αίθρια

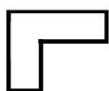

Η οργάνωση των κατοικιών γύρω από τα αίθρια με σχήμα 'Γ', εμφανίζεται σε δύο κατηγορίες: Τα δωμάτια που οργανώνονται σε σχήμα 'Γ' και στην οργάνωση η οποία διασπώνται τα δωμάτια στα δύο.

Τύπος A

Σχήμα 'Γ'

Τύπος B

Διασπάται η κατοικία σε δύο

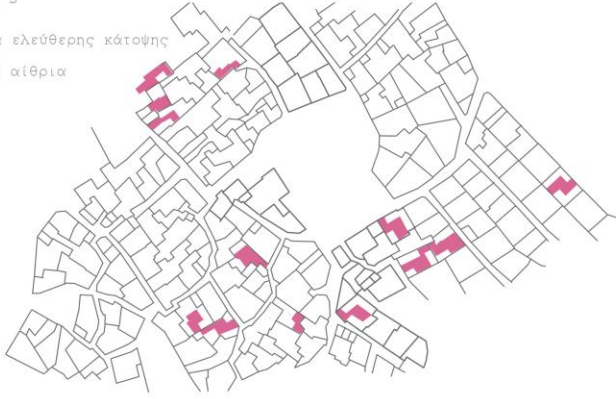

Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική

Οργάνωση δωματίων γύρω από τα αίθρια

Τύπος 3

Αίθρια ελεύθερης κάτοψης
13/134 αίθρια

Η οργάνωση των κατοικιών γύρω από τα αίθρια με ελεύθερη κάτοψη, εμφανίζεται σε δύο κατηγορίες: Τα δωμάτια που έχουν συμπαγή διάταξη και αυτά που η κατοικία είναι διασπασμένη γύρω από το αίθριο.

Τύπος Α

Συμπαγής διάταξη
κατοικίας

Τύπος Β

Διάσπαση κατοικίας
γύρω από το αίθριο

Οργάνωση δωματίων γύρω από τα αίθρια

Τύπος 4

Αίθρια με σχήμα 'Τ'
12/134 αίθρια

Η οργάνωση των κατοικιών γύρω από τα αίθρια με σχήμα 'Τ', εμφανίζεται σε δύο κατηγορίες: Τα δωμάτια που οργανώνονται σε σχήμα 'Π' και στην οργάνωση η οποία διασπώνται τα δωμάτια σε δύο ή σε τρία.

Τύπος Α

Σχήμα 'Π'

Τύπος Β

Διασπάζεται η κατοικία σε δύο ή τρία

■ Αίθριο
■ Δωμάτια κατοικίας